

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-52(3)/17/JS

Warszawa, 16 maja 2017 r.

DECYZJA DIH-1/ 33 /2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1059, z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Justyny Nowak – współnika spółki cywilnej – prowadzącej działalność gospodarczą w Zgierzu, od decyzji Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Łodzi Nr 21/KJ–DS/2017 z dnia 22 marca 2017 r. (nr akt sprawy: DS.8361.290.2016), na podstawie której przedsiębiorcom: Justynie Nowak - współnikowi spółki cywilnej - prowadzącej działalność gospodarczą w Zgierzu oraz Fatihowi Şahinowi współnikowi spółki cywilnej wykonującemu działalność pod nazwą JUS-FA Fatih Sahin w Zgierzu, wymierzono solidarnie, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604, z późn. zm.), karę pieniężną w wysokości 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) z uwagi na wprowadzenie do obrotu zafałszowanych ośmiu potraw o łącznej wartości 118 zł, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej od 7 do 10 listopada 2016 r. przez inspektorów reprezentujących Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Łodzi, zwanego dalej również „Łódzkim WIIH”, w placówce gastronomicznej „HAREM Turkish Restaurant” zlokalizowanej w Zduńskiej Woli przy ul. Łaskiej 43, należącej do Justyny Nowak - współnika spółki cywilnej - prowadzącej działalność gospodarczą w Zgierzu oraz Fatiha Şahina - współnika spółki cywilnej - prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą JUS-FA Fatih Şahin w Zgierzu, zwanych dalej również „stronami”, w celu

sprawdzenia jakości i prawidłowości oznakowania potraw oraz rzetelności przekazywanych informacji dokonano zakupu kontrolnego trzech potraw, tj:

- 1) jednej porcji potrawy deklarowanej jako „Kebab talerz wołowina” (do wyboru z frytkami, ryżem, kaszą lub makaronem) w cenie 19 zł,
- 2) jednej porcji potrawy deklarowanej jako „Harem special wołowina” (do wyboru z frytkami, ryżem, kaszą lub makaronem) w cenie 20 zł,
- 3) jednej porcji „Sałatki greckiej” (sałata, ogórek, pomidor, papryka, cebula, oliwki, feta, pieczywo) w cenie 13 zł.

W toku kontroli stwierdzono, że w placówce gastronomicznej nie znajdowały się:

- kebab wołowy – znajdował się natomiast półprodukt o nazwie „kebab wołowo – indyjski” w skład którego, zgodnie z deklaracją producenta, wchodziło mięso wołowe 50%, mięso indyjskie 45%, tłuszcz wołowy 5%. Surowiec ten, zgodnie z oświadczeniami złożonymi w toku postępowania kontrolnego, był wykorzystany do przygotowania potraw zakupionych przez inspektorów („Kebab talerz wołowina” oraz „Harem special wołowina”), a także był wykorzystywany do przygotowywania pięciu innych potraw deklarowanych w menu jako „Kebab w grubym cieście wołowina” w cenie 11 zł, „Kebab w cienkim cieście wołowina” w cenie 11 zł, „Kebab z serem wołowina” w cenie 15 zł, „Kebab box wołowina” w cenie 12 zł, „Makaron z wołowiną” w cenie 17 zł;
- ser Feta zadeklarowany w zakupionej przez inspektorów „Sałatce greckiej” – znajdował się natomiast ser Favita sałatkowo-kanapkowy półtłusty, wyprodukowany przez SM Mlekovita. Na podstawie oświadczeń ustalono, że do przygotowania ww. sałatki używano sera Favita zamiast sera Feta.

Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie oznakowania ośmiu potraw polegające na podaniu nazwy niezgodnej z prawdą oraz podaniu niezgodnie z prawdą danych w zakresie składu surowcowego świadczyły o ich zafałszowaniu w rozumieniu art. 3 pkt 10 lit. b i c ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”. Stosowanie do przygotowania potraw innych surowców niż wynikało z nazwy (potrawy z wołowiną) oraz składu (sałatka grecka) i nieinformowanie o tym fakcie konsumentów przed zrealizowaniem zamówienia, wprowadzało ich w błąd co do charakteru środka spożywczego, a w szczególności co do jego właściwości oraz składu i stanowiło naruszenie przepisów zawartych w art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu

Europejskiego i Rady dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. Urz. L. 304 z 22 listopada 2011 r. ze zm.) zwanego dalej „rozporządzeniem 1169/2011”.

Ponadto nieuprawnione posługiwanie się nazwą „Feta” naruszało przepisy rozporządzenia Komisji (WE) nr 1829/2002 z dnia 14 października 2002 r. zmieniającego Załącznik do rozporządzenia (WE) nr 1107/96 w odniesieniu do nazwy „feta” (Dz. U. L 277 15.10.2002 s. 10), zwanego dalej „rozporządzeniem 1829/2002” (w decyzji organu pierwszej instancji omyłkowo wskazano rozporządzenie 1892/2002).

W trakcie kontroli stwierdzono również, że dla zakwestionowanych potraw w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu, przedsiębiorcy nie podali pełnego wykazu składników, w tym składników powodujących alergie lub reakcje nietolerancji obecnych w gotowych wyrobach wbrew postanowieniom zawartym w § 19 ust. 1 pkt 3 i § 19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania” w związku art. 44 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z 10 listopada 2016 r. z załącznikami (nr akt kontroli: DS.8361.290.2016).

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, polegających na podaniu w oznakowaniu potraw nazwy niezgodnej z prawdą oraz podaniu niezgodnie z prawdą danych w zakresie składu surowcowego, pismem z 22 lutego 2017 r., Łódzki WIIH zawiadomił przedsiębiorców Justynę Nowak - współnika spółki cywilnej - prowadzącą działalność gospodarczą w Zgierzu oraz Fatihą Şahina - współnika spółki cywilnej - prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą JUS-FA Fatih Şahin w Zgierzu o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężnych z tytułu wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych zafalszowanych w rozumieniu art. 3 pkt 10 lit. b i c ww. ustawy o jakości handlowej.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją Nr 21/KJ-DS/2017 z dnia 22 marca 2017 r. (nr akt sprawy: DS.8361.290.2016) Łódzki WIIH wymierzył solidarnie przedsiębiorcom Justynie Nowak - współnikowi spółki cywilnej - prowadzącej działalność gospodarczą w Zgierzu oraz Fatihowi Şahinowi - współnikowi spółki cywilnej - prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą JUS-FA Fatih Şahin w Zgierzu, karę pieniężną w oparciu o przepis art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, w wysokości 1000 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu zafalszowanych artykułów rolno-spożywczych o łącznej wartości 118,00 zł.

Pismem z 2 lutego 2017 r., ww. przedsiębiorca Justyna Nowak złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, a jeśli to nie będzie możliwe o jej zmniejszenie. W uzasadnieniu ww. strona poinformowała, że użycie nazwy „ser feta” w opisie sałatki greckiej w sytuacji, w której faktycznie potrawa podawana jest z serem sałatkowo-kanapkowym Favita wynika z faktu, że ten ser w języku potocznym jest nazywany fetą. Według strony ser Favita jest pierwszym serem, który pojawia się chociażby w przeglądarce internetowej Google po wpisaniu hasła „ser feta”, przy czym powołała się na własne wcześniejsze wyjaśnienia dotyczące stwierdzonych toku kontroli nieprawidłowości (pismo z 10 listopada 2016 r.) skierowane do Łódzkiego WIIH. Ponadto strona potwierdziła, że do przygotowywania potraw wymienionych w menu jako potrawy z wołowiną, faktycznie używane jest mięso wołowo-indyjskie. Zdaniem strony dostawca, od którego mięso jest sprowadzane określa je mianem mięsa wołowego i taka nazwa „utarła się w codziennej praktyce”.

Odnosnie braku informacji o obecnych w potrawach składnikach alergicznych jak również właściwego oznakowania potraw, ww. strona wskazała, że uwagi inspektorów zostały natychmiast uwzględnione jeszcze w trakcie trwania kontroli, a kontrolę potraktowała jako okazję do usunięcia wszelkich niedociągnięć po swojej stronie. W związku z powyższym oraz z uwagi na fakt, że prowadzona przez nią działalność gospodarcza do chwili obecnej generuje stratę poprosiła jak we wstępie.

Pismem z 21 kwietnia 2017 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorców Justynę Nowak - współnika spółki cywilnej - prowadzącą działalność gospodarczą w Zgierzu oraz Fatiha Şahina - współnika spółki cywilnej - prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą JUS-FA Fatih Şahin w Zgierzu, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia 1169/2011, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych.

W myśl art. 8 ust. 5 ww. rozporządzenia, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione.

Art. 8 rozporządzenia 1169/2011 stanowi wyjaśnienie zakresów odpowiedzialności podmiotów za informacje przekazywane konsumentom na temat żywności, o której to odpowiedzialności mowa w art. 17 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 01.02.2002 r., s. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 178/2002”.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia 178/2002, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji, w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały takie określone oraz dodatkowe wymagania dotyczące artykułów rolno-spożywczych, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Zgodnie natomiast z art. 3 pkt 5 ww. ustawy, jakością handlową to cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Rozporządzenie 1169/2011, w art. 6 stanowi, że każdemu środkowi spożywczemu przeznaczonemu do dostarczenia konsumentowi finalnemu lub do zakładów żywienia zbiorowego muszą towarzyszyć informacje na temat żywności zgodnie z tym rozporządzeniem.

Informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji, o czym mówi art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1169/2011. W myśl zaś art. 7 ust. 2 tego rozporządzenia, informacje na temat żywności muszą być rzetelne, jasne i łatwe do zrozumienia dla konsumenta.

Artykuł rolno-spożywczy zafałszowany, jak wynika z art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej, to produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów finalnych, w szczególności jeżeli:

- a) dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej,
- b) w oznakowaniu podano nazwę niezgodną z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo niezgodną z prawdą,
- c) w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej.

Nazwa „Feta” została zarejestrowana jako chroniona nazwa pochodzenia na podstawie rozporządzenia 1829/2002. Zgodnie z art. 12 ust.1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. U. L 343 z 14.12.2012 r. s. 1) – zwanym dalej „rozporządzeniem 1151/2012”, chronione nazwy pochodzenia oraz chronione oznaczenia geograficzne mogą być wykorzystywane przez dowolny podmiot wprowadzający na rynek produkt zgodny z odpowiednią specyfikacją, zaś art. 13 ust. 1 lit. a wskazuje, że zarejestrowane nazwy są chronione przed wszelkim bezpośrednim lub pośrednim wykorzystywaniem w celach komercyjnych w odniesieniu do produktów nieobjętych rejestracją, jeśli produkty te są porównywalne do produktów zarejestrowanych pod tą nazwą lub jeśli jej stosowanie stanowi wykorzystywanie renomy chronionej nazwy, w tym również w sytuacji, gdy produkty te są wykorzystywane jako składnik.

Rozporządzenie w sprawie znakowania w § 19 ust. 1 pkt 3 stanowi, że w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniach sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in. wykaz składników – zgodnie z art. 18–20 rozporządzenia 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia (składniki alergenne). Zgodnie z § 19 ust. 2 ww. rozporządzenia, informacje, o których mowa w ust. 1, podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom.

Ustawa o jakości handlowej w art. 40a ust. 1 pkt 3 wskazuje, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w

przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł. Zgodnie natomiast z art. 40a ust. 1 pkt 4 tej ustawy, każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafałszowane, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1.000 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

Wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej może, na podstawie art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej, odstąpić od wymierzenia ww. kary pieniężnej w przypadku niskiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w placówce gastronomicznej „HAREM Turkish Restaurant” należącej do przedsiębiorców Justyny Nowak - współnika spółki cywilnej – prowadzącej działalność gospodarczą w Zgierzu oraz Fatiha Şahina - współnika spółki cywilnej - prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą JUS-FA Fatih Şahin w Zgierzu, stwierdzono wprowadzenie do obrotu ośmiu zafałszowanych potraw o łącznej wartości 118 zł z uwagi na podanie nazwy niezgodnej z prawdą oraz podanie niezgodnie z prawdą danych w zakresie składu surowcowego, tj.

- stosowanie mięsa wołowo-indyjskiego w potrawach („Kebab talerz wołowina”, „Harem special wołowina”, „Kebab w grubym cieście wołowina”, „Kebab w cienkim cieście wołowina”, „Kebab z serem wołowina”, „Kebab box wołowina”, „Makaron z wołowiną”), które zgodnie z deklaracją podaną w menu powinny zawierać wyłącznie mięso wołowe,
- stosowanie sera sałatkowo-kanapkowego Favita w potrawie „Sałatka grecka” zamiast zadeklarowanego w menu sera Feta.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Łódzki WIIH wymierzył solidarnie stronom w drodze decyzji karę pieniężną w oparciu o przepis art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej w wysokości 1000 zł.

W opinii Prezesa UOKiK ustalenia kontroli dotyczące zastąpienia zadeklarowanej w oznakowaniu dla konsumentów wołowiny częściowo z mięsem z indyka oraz sera Feta serem

Favita wskazywały na popełnienie czynu opisanego w ww. przepisie, a więc były podstawą do wymierzenia kary pieniężnej.

Odwołując się od decyzji, ww. przedsiębiorca Justyna Nowak podkreśliła, że użycie nazwy „ser feta” w opisie sałatki greckiej w sytuacji, w której faktycznie potrawa podawana jest z serem sałatkowo-kanapkowym Favita wynika z faktu, że ten ser w języku potocznym jest nazywany fetą. Podobnie strona wytłumaczyła używanie mięsa wołowo-indyjskiego do serwowanych przez siebie potraw zamiast deklarowanego mięsa wołowego - jej zdaniem taka nazwa „utarła się w codziennej praktyce”. Odnośnie zaś braku informacji o obecnych w potrawach składnikach alergennych jak również właściwego oznakowania potraw, strona wskazała, że uwagi inspektorów zostały natychmiast uwzględnione jeszcze w trakcie trwania kontroli, a kontrolę potraktowała jako okazję do usunięcia wszelkich niedociągnięć po swojej stronie. W związku z powyższym oraz z uwagi na fakt, że prowadzona przez nią działalność gospodarcza do chwili obecnej generuje stratę poprosiła o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, a jeśli to nie będzie możliwe o jej zmniejszenie.

Odnosząc się do powyższego Prezes UOKiK w pierwszej kolejności wskazuje, że zgodnie z art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. U. UE L 343 z 14.12.2012 r., s. 1) oraz z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1829/2002 z dnia 14 października 2002 r. zmieniającym Załącznik do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1107/96 w odniesieniu do nazwy „Feta” (Dz. U. UE L 277 z 15.10.2002 r., s. 10), nazwa „Feta” została zarejestrowana jako chroniona nazwa pochodzenia i zarezerwowana jest dla serów spełniających określone w specyfikacji produktu wymagania (m.in. mleko służące do produkcji sera Feta musi pochodzić od tradycyjnie hodowanych owiec i kóz z określonych regionów Grecji, a podczas procesu produkcyjnego należy stosować tradycyjną recepturę i metody). Wobec powyższego, nazwa chroniona nie może stać się nazwą rodzajową, tj. stosowaną ogólnie w odniesieniu do produktów podobnych lub kojarzących się z produktem chronionym. W związku z powyższym producenci z innych krajów członkowskich Unii Europejskiej lub producenci, którzy nie respektują receptury zawartej w specyfikacji, po upływie pięcioletniego okresu przejściowego (upłynął on 14 października 2007 r.), w którym dozwolone było powszechne używanie nazwy „Feta” dla produktów wytworzonych poza wskazanym obszarem Grecji, nie mają prawa używać nazwy „Feta” w stosunku do swoich produktów. Nie znajduje zatem uzasadnienia tłumaczenie strony, iż w potocznie stosowanym nazewnictwie sery sałatkowo-kanapkowe określane są jako ser „Feta”, gdyż od ww. wskazanej daty upłynęło wystarczająco dużo czasu, aby strona jako profesjonalista działający na rynku spożywczym mogła zweryfikować oznakowanie zamawianego produktu. Należy dodać, że strony, zajmując się profesjonalnie produkcją artykułów spożywczych, powinny zdawać sobie sprawę z ciężących na nich obowiązkach wprowadzania do obrotu artykułów zgodnych z obowiązującym prawem i powinny zadbać, aby ich wykonanie było rzetelne i

odpowiadało normom ustawowym (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 marca 2010 r., sygn. VI SA/Wa 91/10). Podkreślić należy też, że producent oznaczył produkt prawidłową nazwą ser Favita, zatem trudno uznać argumenty strony za zasadne.

W kwestii używania mięsa wołowo-indyczego do potraw, zamiast deklarowanego w menu mięsa wołowego, Prezes UOKiK z całą stanowczością stwierdza, że informacja o składzie potraw stanowi jeden z elementów jakości handlowej, a nieuzasadnione w tym przypadku użycie do wyprodukowania potrawy mięsa wołowo-indyczego zamiast deklarowanej wołowiny było ewidentnym zafałszowaniem i w sposób istotny naruszało interesy konsumentów. Jak prawidłowo ustalił organ pierwszej instancji, przedmiotowe potrawy były wytwarzane i oferowane do sprzedaży w placówce należącej do strony, a więc strona miała wiedzę na temat stosowanych do ich produkcji składników i możliwość ich zweryfikowania, w oparciu o deklarację producenta zawartą na opakowaniu, a mimo to, w ich oznakowaniu (w menu) podawała nieprawdziwe dane w zakresie składu. Deklaracja producenta na opakowaniu wskazywała wyraźnie, że użyty do produkcji dań z wołowiną („Kebab talerz wołowina”, „Harem specjal wołowina”, „Kebab w grubym cieście wołowina”, „Kebab w cienkim cieście wołowina”, „Kebab z serem wołowina”, „Kebab box wołowina”, „Makaron z wołowiną”), surowiec to kebab wołowo-indyczy (o składzie: mięso wołowe 50%, mięso indycze 45%, tłuszcz wołowy 5%). Strona mając tę wiedzę nie umieściła prawidłowej informacji i tym samym świadomie wprowadzała konsumentów w błąd. Dodać też należy, że obowiązek zapewnienia prawidłowego oznakowania przedmiotowych potraw spoczywał wyłącznie na stronach, tym bardziej, że były one jednocześnie ich wytwórcami. Bez znaczenia pozostają zatem okoliczności, na które powołano się w odwołaniu.

Podsumowując, Prezes UOKiK zauważa, że ustalenia organu pierwszej instancji nie pozostawiają wątpliwości, że osiem zakwestionowanych potraw („Kebab talerz wołowina”, „Harem specjal wołowina”, „Kebab w grubym cieście wołowina”, „Kebab w cienkim cieście wołowina”, „Kebab z serem wołowina”, „Kebab box wołowina”, „Makaron z wołowiną” oraz „Sałatka grecka”) o łącznej wartości 118 zł było zafałszowanych, w rozumieniu art. 3 pkt 10 lit. b i c ustawy o jakości handlowej, oraz że strony posiadały je w celach sprzedaży, co udowodniono również zakupem kontrolnym, dokonany na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1059 z późn. zm.) – a więc wprowadziły je do obrotu, w rozumieniu art. 3 pkt 8 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 (przywołanego w art. 3 pkt 4 ustawy o jakości handlowej). Ustalenia te stanowiły zatem podstawę do wymierzenia stronie kary pieniężnej w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, w świetle którego karze pieniężnej określonej w tym przepisie podlega każdy, kto wprowadza do obrotu (niezależnie czy świadomie, czy nieświadomie) artykuły rolno-spożywcze zafałszowane.

Jak wynika z dotychczasowej linii orzeczniczej, przepis art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej jest wyrazem odpowiedzialności administracyjnej, która ma charakter obiektywny, a przesłanką jej przyjęcia jest tylko fakt wprowadzenia do obrotu. Zatem samo stwierdzenie – udowodnienie faktu wprowadzania do obrotu zafałszowanych produktów jest przesłanką wystarczającą do nałożenia stosownej kary, która jest karą administracyjną. Nie ma przy tym znaczenia – wbrew przekonaniu strony – czy stwierdzone nieprawidłowości powstały w wyniku celowego działania danego przedsiębiorcy, czy też nie, gdyż nie jest to przesłanką do odstąpienia od wymierzenia kary w ogóle (por. wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 16 września 2016 r. sygn. akt VI SA/Wa 741/16, z 10 marca 2015 r. VI SA/Wa 2214/14, z 4 kwietnia 2014 r. sygn. akt VI SA/Wa 2879/13).

Ponadto Łódzki WIIH zasadnie uznał też, że brak informacji o występujących w potrawach składnikach alergicznych uniemożliwił konsumentom dokonanie świadomego wyboru. Oznakowanie oferowanych przez strony produktów powinno zawierać wszelkie niezbędne konsumentom informacje, gdyż umieszczenie niepełnych i nierzetelnych danych o produktach uniemożliwia konsumentom dokonanie świadomego wyboru, co przekłada się na naruszenie zarówno ekonomicznych, jak i zdrowotnych interesów konsumenta.

Prezes UOKiK zauważa, że strony jako profesjonaliści prowadzący działalność gospodarczą, powinni wykonywać ją ze świadomością obowiązującego stanu prawnego i wynikających z niego konsekwencji, w szczególności w zakresie prowadzonej przez nie działalności. Przepisy prawa powszechnie obowiązującego są publikowane w powszechnie dostępnych dziennikach urzędowych, wobec czego każdy ma możliwość zapoznania się z ich treścią. Zatem nieznanie obowiązujących przepisów nie zwalnia z ciążących na przedsiębiorcach obowiązków, a tym samym nie jest przesłanką uzasadniająca uniknięcie związanych z tym konsekwencji. Obowiązek ten wynika chociażby z art. 8 ust. 2 rozporządzenia 1169/2011, który stanowi, iż podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych, czy też z art. 8 ust. 5 tego rozporządzenia, wskazującego, że podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione.

Prezes UOKiK w całości podziela opinię organu pierwszej instancji w kwestii oceny przesłanek wymienionych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, tj. stopnia szkodliwości czynu, zakresu naruszenia, dotychczasowej działalności strony na rynku artykułów rolno-spożywczych, wielkości jej obrotów i przychodu, a także wartości kontrolowanych produktów, co znalazło swój wyraz w treści zaskarżonej decyzji.

Wobec powyższego, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów regulujących jakość handlową artykułów rolno-spożywczych skutkujące istotnym naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą decyzji organu pierwszej instancji, uznając, że w tym przypadku kara będzie skutecznym środkiem do skłonienia strony do przestrzegania obowiązującego prawa.

Podkreślić należy, że zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002, kary mające zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. W niniejszej sprawie stronom wymierzono karę w minimalnej wysokości przewidzianej w art. 40a ust. pkt 4 ustawy o jakości handlowej. Zdaniem Prezesa UOKiK spełni ona funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając kontrolowanego do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, zwłaszcza z uwagi na wykazane powyżej niedopełnienie należytej staranności w zakresie zapewnienia prawidłowego oznakowania ww. artykułów rolno-spożywczych.

Obowiązkiem przedsiębiorcy jest zwracanie szczególnej uwagi na fakt, aby do obrotu handlowego nie trafiały zafałszowane artykuły rolno-spożywcze. W tym kontekście należy stwierdzić, że odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej w niniejszej sprawie stałoby w sprzeczności z zasadami stosowania kar za naruszenie prawa żywnościowego, które zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002 powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718 z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 201).

z up. PREZESA
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski

Otrzymują:

- 1. Justyna Nowak**
wspólnik spółki cywilnej
ul. gen. Henryka Dąbrowskiego 1
95-100 Zgierz
- 2. Fatih Sahin**
JUS-FA Fatih Sahin -
wspólnik spółki cywilnej
ul. gen. Henryka Dąbrowskiego 1
95-100 Zgierz
- 3. Łódzkiej Wojewódzki Inspektor**
Inspekcji Handlowej w Łodzi
- 4. a/a**